అనగనగా ఓ మంచి కథ

నిర్మల మొగుడు

దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్

తెలుగు సాహిత్య ప్రియులకి తిలక్ అనగానే అమృతం కురిసిన రాత్రి గుర్తొస్తుంది. ఆ కవితా సంపుటితో శ్రీశ్రీ మహా ప్రస్థానానికి దీటుగా ఎంతో మంది యువకవుల్ని ప్రభావితం చేసిన దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్ మంచి కథా రచయితకూడా. 1921 ఆగస్టు 1న పుట్టిన తిలక్ 16 ఏళ్ళకే పద్యాలు, గేయాలు వ్రాశారు. తిలక్ జీవితంలో 1956 - 66 రచయితగా శిఖరారోహణ చేసిన కాలం.

‘అమృతం కురిసిన రాత్రి‘ కవితాసంపుటికి 1969లో ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు, 1970 లో కేంద్ర సాహిత్యఅకాడమీ అవార్డు లభించాయి. మొదట తిలక్ కథలు ‘సుందరి - సుబ్బారావు‘, ‘ఊరి చివరి ఇల్లు‘ రెండు చిన్న సంపుటాలుగా 1996లో వచ్చాయి. ‘తిలక్ కథలు‘ పేరుతో పెద్ద సంపుటం 1967 లో విశాలాంధ్ర ప్రచురణగా వచ్చి పునర్ముద్రణ పొందింది.

ఖంగారు ఖంగారుగా భోజనం చేస్తున్న భర్త మానసిక పరిస్థితినీ, మొహం మీద పడుతున్న నల్లని వంకీల జుట్టునీ, అదోవిధమైన ఆనందాన్నీ అందాన్నీ సూచించే అతని రూపాన్ని చూసేటప్పటికి జాలివేసింది నిర్మలకు.

‘తాపీగా తినండి. మీకిష్టమని ఈ గోంగూర పచ్చడి కూడా వేశాను. మీరలాగ కంగారుగా తినివెళ్ళిపోతే నా మనసంతా ఎంత బాధపడుతుంది !?‘

‘ఒళ్ళమ్ముకున్నాక తప్పుతుందా మరి! ఆ రావణబ్రహ్మ ఈవేళ ఎలాగైనా నన్ను వదలడులే!‘

ఈ రావణబ్రహ్మ అన్న బిరుదు ఎవరికి చెందుతుందో నిర్మలకి తెలుసు. ఆ పేరు చెబితే తన భర్త హోరున వర్షములో తడిసి వచ్చి కూడా గడగడా మరచెంబుడు నీళ్ళు తాగుతాడన్న విషయం కూడా తెలుసును. కానీ ఎదురుగా తన భర్త అంత కంగారుగా భోజనం సరిగా చేయకుండా వెళ్ళిపోతుంటే ఆమె భరించలేకపోయింది. అందులోనూ జరిగిన రాత్రి అతనసలు భోజనమే చేయలేదు. దానికి కారణమైన కలహమూ, ఆ కలహములో మొండిపట్టు పట్టిన తన పాత్ర నిర్వహణా, ఆ కోపంలోనే ఇద్దరూ భోజనం మానేసి, ఒక పెద్ద మంచం మీద ఒకరికొకరు తగలకుండా, ఒకరివైపొకరు తిరగకుండా పడుకుని జరిపిన అసిధారా వ్రతనిర్వహణమూ ఇవన్నీ నిర్మలని

పశ్చాత్తప్తురాలినిగా భర్తయెడ మరీ సుముఖురాలినిగా, ప్రేమ చేత కరుణ చేత ఆర్ద్రహృదయముగా చేసివేశాయి. అందులోనూ అందమైనవాడు, జుట్టు ఆ విధంగా మొహం మీద పడేవాడు, అటువంటి వాడు తనకి భర్త అయి, తన సర్వస్వమూ అయినప్పుడు.

'మీరు ఆ కూర మరోసారి కలుపుకుంటే కానీ వీలులేదు. నా మీద ఒట్టే. బోడి ఉద్యోగం పోతే పోయింది. దీని తాతలాంటిది వస్తుంది. ఊఁ... మరి కలపండి' అంది.

ఈసారి విసనకర్ర పుచ్చుకుని విసురుతూ అతని ప్రక్కనే కూర్చుంది. నవ్వుతూ పట్టుదల పట్టుతూ లాలిస్తూ అతని చేత తిరిగి కూర కలిపించింది. 'అయిన ఆలశ్యం ఎల్లానూ అయ్యిందిగా? ఇంకో పావుగంట లేటయితే పీకలు తీస్తారా ఏమిటి? సంసారుల్లో ఎవళ్ళకి మాత్రం ఏదో అవసరాలు రాకుండా ఉంటాయా, ఆలస్యాలవకుండా ఉంటాయా?'అంటూ నొక్కులు నొక్కుతూ సన్నగా దీర్ఘం తీసింది.

ఈ ఆర్గ్యుమెంటుని ఏ కోర్టులోనూ ఒప్పుకోరని తెలుసును. కానీ కలహానంతరం అందులోనూ ఒక రాత్రి రాత్రి మౌనంగా ఉండి, తిరిగి సంధి కలుపుకున్న తర్వాత భార్యాభర్తలనుభవించే ఆనందం సరికొత్త ప్రేమలను, ఉద్రేకాన్నీ, స్వచ్ఛ పరిమళాన్ని కలిగి ఉంటుంది. అటువంటి పునర్నవమైన ఆప్యాయతలో భోజనం పెడుతూంటే, భార్య సన్నని గాజుల చప్పుడుతో విసురుతూ లాలిస్తూ ఉంటే వేరే కాంక్షించే స్వర్గమే లేకపోయింది గంగాధరానికి. ఆఫీసులూ, బాధలూ, సమస్యలూ అన్నీ చప్పున ఫేడౌట్ అయిపోయాయి. ఆ కాస్సేపట్లోను అతనికి నిత్యమూ, సత్యమూనైన బ్రహ్మానందం గోచరించింది.

ఈ సారి వాళ్ళ కబుర్లు, ఒకసారి మనస్సులోంచి సమస్యా సందేహాలు దూరమైపోయిన తరువాత, ఏ అడ్డంకిలేని నదీ ప్రవాహంలాగా సాగిపోయాయి. వచ్చే సంక్రాంతి పండుగకి మామగారు ఏం బహుమతి ఇస్తారో అన్న ప్రశ్న నుండీ, సినిమాలో ఫలానా నటి తాలూకు నటన ఎలా ఉన్నదో, పక్కింటావిడ కొనుక్కున్న కొత్తచీరలోని కొత్త ఫ్యాషన్ విశేషమూ, కో - ఆపరేటివ్ స్కీములో తాము కట్టించబోయే చిన్నసైజు ఇంటికి ఎన్ని గదులు ఉండాలి అన్నంత వరకు అనవసర అవసర సమాలోచనలన్నీ సాగిపోయాయి. అతను చెయ్యి కడుక్కుని లేచేటప్పటికి ఆమె వక్కపొడుం తీసుకొచ్చి ఇచ్చింది. అతను బనీను ధరించేటప్పటికి దువ్వెనతో వచ్చి అతని పాపిడి తీసింది. అతను అమెరికన్ జాకెట్ వేసుకొనేటప్పటికి జోళ్ళు రెడీగా ఎదురుగా పెట్టింది. అతను ఆమెను ముద్దు పెట్టుకుని 'వస్తాను నిర్మలా' అని యధాలాపంగా అలవాటు చొప్పున గోడమీద టైము చూచేటప్పటికి అతనికి స్పృహ వచ్చినట్టు లేక తప్పినట్టు అయింది. కఠిన వాస్తవికత కొరడాతో కొట్టినట్లయింది. ఉన్నపళంగా కుప్పగా కుర్చీలో కూలి 'పదకొండుంబావు' అన్నాడు. అతని మొహంలో కత్తివాటుకు నెత్తురుచుక్కలేదు. తెల్లబడిన అతని మొహాన్ని, పిచ్చిగా చూస్తున్న అతని కళ్ళను చూసి అర్ధాంగి కంగారు పడింది.

'గంటంపావు లేటు! ఆఫీసుకు వెళ్ళేటప్పటికి ఇంకో పావుగంటైనా పడుతుంది. ఇంక ఉద్యోగానికి నీళ్ళు వదులుకోవలసిందే అసలే కోపిష్టి మనిషి, అందులోనూ దొరల పంక్చుయాలిటీ అంటే ఛస్తుంటాడు. అసలు మొన్న మీవాళ్ళు వచ్చిన రోజున ఆలస్యమైనందుకే మండిపడ్డాడు. తుది హెచ్చరిక అని చెప్పాడు. మీసాల మీద చెయ్యివేసి, నాకొంప తవ్వేశావు. ఏ పావుగంటో, అరగంటో ఆలస్యం అయితే సర్ది చెప్పుకోవచ్చును. ఇప్పుడేమిటి చెయ్యటం?'

నిర్మలకి ఏమీ తోచలేదు. ససంభ్రమసవిషాద సశంకిత అయి అలాగ నుంచునిపోయింది. అతను కణతల్ని రెండు చేతులతోనూ అదిమి పట్టుకున్నాడు.

ఈ విధంగా ఆలస్యంగా ఆఫీసుకు దయచేసి ఆ తప్పుని మళ్ళీ మళ్ళీ చేసి ఉద్యోగం పోగొట్టుకుని, కొత్తది దొరక్క మాసిన గడ్డంతో, లోతుకుపోయిన కళ్ళతో రోడ్లు కాస్తూ మిత్రుల్ని అణా, బేడా అడిగి బతుకుతున్న శంకరం స్మృతిపథంలో మెలిగేటప్పటికి అతనికి ఒక్క నిమిషం ఊపిరాడలేదు. అతన్ని లాలిస్తూ భోజనం పెడుతూ, అరగంటకన్నా ఆలస్యం ఆపడంలో వైఫల్యాన్నీ, విపత్తునీ చూడలేకపోయానే అని బాధపడుతోంది ఆమె!

'ఛీ ఛీ - మీ ఆడాళ్ళింతే! వెధవ సొద వేసుక్కూర్చున్నావు ఇప్పుడు చీవాట్లు తినాలి. డిస్మిస్ అంటే గొల్లుని ఏడుస్తూ రావాలి. రేపటి నుండీ మెతుకులు కూడా ఉండవు.'

"అయ్యో నాకేం తెలుసండీ" అంది నిర్మల.

"ఏం తెలుసు మరీ? నీ మొగుడేమైనా కలెక్టరనుకున్నావా? మినిష్టరనుకున్నావా? గుమ్మస్తా అంటే ఏమిటనుకున్నావు? ఎన్నిసార్లు చెప్పాను నీకు తొమ్మిదింటికల్లా వంట అవ్వాలనీ" కోపంతో కేకలు వేసున్నాడు గంగాధరం.

"మరీ మీరు తొమ్మిదింటికేగా బియ్యం పట్టించుకుని వచ్చింది?" అంది నిర్మల భయంగా.

మొదట తడితడిగా కనబడి తర్వాత బలం సంతరించుకుని బిందురూపం తాల్చుకుని, కనుకొలకుల నుండి రెండశ్రువులు నిర్మల కపోలాల మీద మెల్లగా జారాయి. గంగాధరానికి గబుక్కున జాలి వేసింది. అతనికి ఏ ఊహ తట్టినా, ఏ అనుభూతి కలిగినా గబుక్కున కలుగుతుంది. 'ఏదో కోపంలో అన్నాను నిర్మలా. నీ తప్పేమీ లేదు. కాతాకొట్టు తెరిచేటప్పటికి తొమ్మిదయింది. అవును కానీ ఇప్పుడేమిటి చేయడం?' అన్నాడు గంగాధరం.

నిర్మల తడికళ్ళు ఒకసారి మెరిశాయి. మంచు పడుతూన్న వేకువ పొద్దు మీద చటుక్కున సూర్యకిరణాలు పడ్డట్టు బిక్కపోయిన ఆమె మొహం ఒక్కసారి వెలుగుతో ఉద్దీప్తమయింది. తన భర్తకి నెలనెలా వచ్చే జీతపురాళ్ళని రక్షించే ఒక ఉపాయం ఆమెకు తట్టి ఉండాలి.

గంగాధరం ఆశగా ఆమెకేసి చూశాడు. ఊపిరాడకుండా నదిలో కొట్టుకుపోతున్న అతనికి ఆమెలో స్ఫురించిన ఊహ అనే పడవచెక్కని పట్టుకుని గట్టుకు చేరుకోవాల్నుకున్నాడు.

"నాకో ఊహ తట్టిందండీ" అంది నిర్మల "నిజంగానా" ఆతృతగా అన్నాడు గంగాధరం.

"నిజమేనండీ మా స్కూల్లో ఇదివరకు ఓ మేష్టారుండేవారు. ఆయన చాలా కోపిష్టి. పెద్ద పెద్ద మీసాలతో గండుమొహంతో అచ్చంగా పెద్దపులిలాగ ఉంటాడు. ఓనాడు నేను స్కూలుకి బాగా ఆలస్యంగా వెళ్ళాను. ఆయన కళ్ళెర్రచేసి ఎందుకింత ఆలస్యమైయిందని గర్జించాడు. ఒకవేళ ఆడపిల్లనని చేయి చేసుకోకపోయినా, అక్కడ ఎండలో ఇసుకలో నుంచోబెడతాడు. మగపిల్లలు ఏడిపిస్తారేమో అని భయం. నాకు బయంతో సిగ్గుతో ముచ్చెమటలు పోశాయంటే నమ్మండి. నాకు చటుక్కున జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆయనకి మాతృప్రేమ ఎక్కువనీ, మాతృపూజ కన్నా జీవితంలో పరమార్ధం మరొకటి లేదనీ.. చూడండి మీరేదో కాంప్లెక్సూ, గీంప్లెక్సూ అంటారు. అలాగ అన్నమాట. అంతే మా అమ్మ ఊరగాయలు కోసం అటక ఎక్కబోతూ నిచ్చెన మీద నుంచీ పడిందనీ, ఆమె కాలికి మర్దనా అదీ చేసి, ఆవిడకి భోజనం పెట్టి నేనన్నం తిని వచ్చేటప్పటికి ఆలస్యమయిందనీ.. మాంచి పొడువుగా అబద్దం ఆడేశాను. దాంతో అంత పెద్ద పులీ అహింసావాది అయిన మేక అయిపోయాడనుకోండి. నన్ను దగ్గరకు పిలిచి నా తల నిమిరి, విద్యార్ధులందరికీ నన్నొక ఆదర్శం కింద చూపించి గౌరవించాడు మా మాష్టారు."

ఆమె ఆగింది భర్తకేసి భావయుక్తంగా చూస్తూ, పాపం భయావస్థలోనున్న గంగాధరానికి స్ఫురించలేదు.

'ఈ కథకీ నా ఏడుపుకీ సంబంధం ఏమిటి?' అన్నాడు విసుగ్గా.

భర్త తెలివితేటల్ని గురించి కొంచెం నిరసనగా, జాలిగా నవ్వి, విడమర్చి ఇలా చెప్పింది నిర్మల. "చూడండి మీ బాస్‌లో ఎక్కడో వీక్ పాయింట్ ఒకటి ఉంటుంది. దాని మీద మీరు 'ప్లే' చెయ్యాలి. ఎంత కోపంలో ఉన్నవాడైనా, అతనికి ఇష్టమైన, అపాయమైన ప్రసక్తి తీసుకువస్తే చటుక్కున మెత్తబడిపోతాడు మా మేష్టారులాగా. ధైర్యం తెచ్చుకోండి. ఆలోచించండి."

గంగాధరానికి ఆ మధ్య తోటి గుమస్తా ఒకడు చెప్పిన విషయం సమయానికి జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఒక్క ఉదుటున లేచి ఆమెని కావలించుకుని "మై ప్రెషస్! నువ్వు నిజంగా నన్ను రక్షించడానికి వచ్చిన దేవతవు. అందుకే కార్యేషు మంత్రీ, కరణేషు దాసీ (పాపం

తిరగేశాడు కంగార్లో) అన్నారు పెద్దలు. మా అధికారికి ఓ పెద్ద వీక్నెస్ ఒకటి ఉంది. అదేమిటంటే ఆయనకి చాలాకాలం పిల్లలు లేరు. ఈ మధ్య మూడు నాలుగేళ్ళ క్రితం ఒక పిల్లాడు కలిగాడు. ఆయనకు పిల్లలంటే ఎంతో పిచ్చట. ఆ రోజుల్లో మిఠాయిలూ, బొమ్మలూ కొని చుట్టుపక్కల ఉన్న పిల్లలకు వారం వారం పంచిపెట్టేవాడంట. ఇప్పటికీ ఈయన ఉన్న వీధిలో ఏ పిల్లవాడికి జబ్బు చేసినా స్వయంగా వెళ్ళి కష్టసుఖాలు విచారించి అవసరమైతే స్వయంగా డాక్టర్ని కూడా తీసుకెళతాడట. ఎవరికీ కానీ రాల్చనివాడు నిరుటేడు అనాధ శిశు శరణాలయానికి రెండువందలు - టూ హండ్రెడ్ అడగ్గానే ఇచ్చి పారేశాడట ఏదీ, నా అమెరికన్ షర్టు ఇలా పడెయ్యి, ఓహో బ్యూటిఫుల్ అయిడియా" అంటూ అతనో విధమైన నాట్యం చేశాడు.

"మీరు షర్టు తొడుక్కునే ఉన్నారండీ" అంది నవ్వుతూ నిర్మల. గోధుమ రంగు ఫాంటు మీద షార్క్స్కిన్ బ్లౌజ్ వేసుకుని, జుట్టు అందంగా మొహం మీద పడుతుంటే సైకిలెక్కి సంతోషంగావెళ్ళే భర్తను చూసి ఒకసారి సరికొత్తగా ప్రేమించినంత ఆనందమును, గర్వమూ పొందింది.

గంగాధరం వచ్చినట్లు తెలిసిన మేనేజరు తన గదిలోంచి గంగాధరాన్ని పిలిచాడు.

మాంచి ధీమాగా, ఏ సంకోచమూ లేకుండా వెళ్ళే గంగాధరాన్ని చూసి సోదర గుమాస్తాలంతా తమ కళ్ళను తామే నమ్మలేక ఒకసారి కళ్ళు నులుముకు చూశారు. వినయంగా మేనేజర్ ముందు నిలబడ్డాడు గంగాధరం.

"నీ ప్రవర్తన నాకర్థం కావడంలేదు. నీకు బొత్తిగా భయమూ, భక్తి లేకుండా పోయాయి. ఇది ఆఫీసు పని, ఇక్కడ నీవు జీతగాడివనే స్పృహ కూడా నీకు లేనట్లుంది. ఇదివరకు నీకు మూడు సార్లు వార్నింగు ఇచ్చాను. నా మాట నీకు లక్ష్యం ఉంటేగా, ఇంక నీ విషయంలో కన్సిడరేషన్ ఏమీ చూపలేను. ఇంక నువ్వు ఫలితం అనుభవించక తప్పదు" అని కోపంగా నిక్కచ్చిగా ఆరోహణావరోహణలు పాటిస్తున్న గొంతుతో, మీసం కొసల్ని మెలివేస్తూ కళ్ళెర్ర జేస్తూ మాట్లాడే మేనేజర్ను చూస్తుంటే ఠీవిగా వెనకాలే నడిచివెళ్ళి 'జింకని, అమ్మని' నోట కరుచుకునే పులిలో ఒడుపూ, నిశ్చయమూ గంగాధరనికి స్ఫురించేటప్పటికి అతని గుండె కొన్ని సెకనులు పనిచెయ్యలేదు భయం భయంగా వణికే గొంతుని సరిచేసుకుంటూ ఇలా అన్నాడు.

"చిత్తం... ఏక్సిడెంట్ జరిగిందండీ... తమరు క్షమించాలి"

"ఏక్సిడెంటా?" ఎగాదిగా చూశాడు మేనేజరు. 'నువ్వు బాగానే ఉన్నావే' అన్నాడు.

"ఆఫీసుకి ఆలస్యమవుతుందేమోనని తొందరగా వస్తున్నానండి. చటుక్కున దారికడ్డంగా ఒక చిన్నపిల్లవాడు వచ్చాడండి. సైకిల్ ఆ కుర్రవాణ్ణి ఢీకొన్నదండి."

ఈసారి అధికారి మొహం మారిపోయింది. ఆ తరువాత ఆవేదన మొహంలో కనబడింది. "ఏమైంది... ఏమైంది" అన్నాడు.

"తలకి, కాలికి గాయాలు తగిలాయండి ఒకటే రక్తమండి. తక్షణం నా జేబురుమాలు తలకి కట్టి ఆ కుర్రవాణ్ణి ఎత్తుకుని హాస్పటల్కి వెళ్ళానండి. అక్కడ చికిత్స చేయించి కట్టుకట్టించి, డాక్టరుగారు ఫరవాలేదన్న తరువాత ఆ కుర్రవాడింటికి ఫోను చేయించి మరీ వచ్చానండి. ఇంటికెళ్ళి బట్టలు మార్చుకుని... "

'ఏం డేంజరు లేదుగదా. డాక్టరు గట్టిగా చెప్పా' ఫైర్ అలారం మోగింది అతని గొంతు.

'మరేం ఫర్వాలేదండి. అశ్రద్ధ చెయ్యకుండా వెంటనే వైద్యం చేయించాకదండీ. సెప్టిక్ అవకుండా పెన్సిలిన్ ఇవీ అవీ ఇంజెక్షన్లు ఇచ్చాడండి డాక్టరు.'

'ఆ కుర్రాడు కళ్ళు తెరచి మాట్లాడుతున్నాడా?'

'చిత్తం.... మొదట్లో కొంత సేపు తెలివిలేదండి. ఇప్పుడు మా అమ్మ కావాలి అంటున్నాడండి. ఈ పాటికి తల్లిదండ్రులు అక్కడికి వెళ్ళేవుంటారండి!'

'మేనేజరు మొహంలోని బాధ క్రమేణా తగ్గింది. మీరంతా వట్టి బ్రూట్స్. సైకిలెక్కితే ఏదో పెద్దనిషా వచ్చేస్తుంది కాబోలు మీ అందరికీ రోడ్డు మీద పిల్లలు అమాయకులైన పిల్లలుంటారని ప్రాధమిక జ్ఞానం కూడా పోతుంది కాబోలు. ఇకనైనా జాగ్రత్తగా మసులుకో నిన్ను క్షమించాను. నువ్వు వెళ్ళి నీ పని చూసుకో. నా మనసంతా అదోలా అయిపోయింది' అన్నాడు మేనేజరు.

శాల్యూట్ చేసి వెనక్కి తిరిగి తోటి గుమ్మస్తాల మధ్యకి వచ్చి పడ్డాడు గంగాధరం సగర్వంగా సహనంగా 'ఏం జరిగింది ఏం జరిగింది?' అంటూ చుట్టూ చేరి అడిగారు అందరూ. 'భాయ్ వీడు గంగాధరం.. ఏమనుకున్నారో' అంటూ నవ్వుతూ ఫైల్స్ తీసే గంగాధరాన్ని ఏదో మహిమాన్వితుడిలాగా హఠాత్తుగా అణిమాది సిద్దులు లభించిన యోగీశ్వరుడిలాగ వెర్రిగా చూశారు. మనసులోనే నిర్మలని తలచుకుని ధన్యవాదాలర్పించాడు గంగాధరం.

ఈ ప్రమాద వార్త విని సగం డీలా అయిన మేనేజరు కాస్సేపటిలో తిరిగి కోలుకుని, ఒక్కసారి నిట్టూర్చి, తన పనిలో నిమగ్నుడైయ్యాడో లేదో, గణగణమని టెలిఫోను మోగింది. తాపీగా చెవి దగ్గర పెట్టుకుని 'హలో' అన్నాడు. అవతల కొన నుండీ కంగారుగా భార్య గొంతు 'ఏమండీ మీరేనా, అర్జంటుగా రండి. ప్రమాదం అండి అబ్బాయికి. ఎవడో సైకిలు మీద నించీ పోనిచ్చాడండీ. తలంతా రక్తమండీ. త్వరగా రండీ.'

మేనేజరు గుండె ఆగి, తిరిగి ఎగిరి గొంతుకలోకి అడ్డంగా వచ్చేసింది.

అతని మొహం తెల్లబడిపోయింది. మాట వణికింది. 'ఎవడా వెధవ ఆ సైకిలు తొక్కినవాడు?' అన్నాడు.

'ఆ దుర్మార్గపు వెధవ సైకిలు ఆపకుండా దిగకుండా రయ్యమని తొక్కుకుని తొక్కుకుని పారిపోయాడండి. వాడి కాళ్ళు విరగ - త్వరగా రండీ.'

మేనేజరు కాళ్ళూ చేతులూ ఆడలేదు. 'బతికే ఉన్నాడా' అని ఒక్క కేకపెట్టాడు ఫోనులోకి.

'అవేం మాటలండీ మీరు మరీన్నూ. తలమీద గాయమయింది అంతే గాయం కడిగి గుడ్డతో కట్టాను. మన డాక్టరుకు ఫోన్ చేస్తే లేడు. ఇంకొక డాక్టరిని ఎవరినైనా వచ్చేటప్పుడు తీసుకురండి. నెత్తురింకా కొంచెంగా వస్తూనే ఉంది. ఆలస్యం చెయ్యకండి' అంది.

మేనేజరుకిప్పుడు శ్వాస ఆడింది. కానీ క్షణంలోనే అతని మొహం కందగడ్డలా అయిపోయింది. కోటు చేత్తో తీసుకుని ఆఫీసుగదిలోంచీ ఇవతలికి వచ్చి గంగాధరం కేసి విషం కక్కుతూ చూశాడు.

'ఏయ్ ఇలారా'

ఆ పిలుపుకీ చూపుకీ గతుక్కుమన్నాడు గంగాధరం. 'సార్' అన్నాడు దగ్గరగా వచ్చి.

'నువ్వెవరిమీద నుంచీ పోనిచ్చావో తెలుసునా సైకిలుని...?

గంగాధరం ఏమిటన్నట్లు వెర్రిగా చూశాడు.

"మా అబ్బాయి మీదనుంచీ, లేకలేక కలిగిన ఒక్క కొడుకు మీద నుంచీ, మా ఆవిడ ఇప్పుడే ఫోన్ చేసింది. పైగా ఆగకుండా పారిపోయావుట. నీ అంత నీచుడూ, దుష్టుడూ, అల్పుడూ అధముడూ ప్రపంచంలో ఉండడు. నామీద నీకున్న గ్రుడ్డి మూలాన్ని చెయ్యాలని చేసినట్టు కనబడుతోంది. నిన్ను అరెస్టు చేయించాలి న్యాయానికి.. కానీ నీ పాపం నిన్నే కొడుతుంది. నిన్ను డిస్మిస్ చేశాను ఫో. ఆఫీసులోంచి ఫో' అంటూ మేనేజరు ఊగిపోయాడు కోపంతో.

గంగాధరం ఏమీ అర్థంకాక 'సార్' అనబోయాడు.

'నువ్వేం చెప్పనక్కర్లేదు. ఇంకొక నిమిషం ఎదురుగా ఉంటే నిన్నేం చేస్తానో నాకే తెలియదు. ఏమయ్యా హెడ్‌గుమాస్తా ఇతనికేదైనా ఇవ్వవలసింది ఉంటే తక్షణం ఇచ్చి పంపెయ్యి. మళ్ళీ నా కళ్ళకి కనబడ్డావంటే అరెస్టు చేయిస్తాను జాగ్రత్త' అంటూ పెద్ద పెద్ద అంగలు వేసుకుంటూ అధికారి వెళ్ళిపోయాడు.

కాసేపటికి వెర్రివాడులాగా, సర్వం పోగొట్టుకున్న వాడిలాగా మూర్తీభవించిన శోకంలాగా వచ్చిన గంగాధరాన్ని చూసి కలవరపడింది నిర్మల. అతని నోటినుండీ జరిగిన కథ విని నిశ్చేష్టురాలైంది జాలిగా తల రెండు చేతులతో పట్టుకుని కుర్చీలో కూర్చున్న గంగాధరాన్నీ, అతని అందమైన మొహం మీద పడే నల్లని వంకీల జుట్టునీ చూసేటప్పటికి ఆమె కనుకొలకుల్లో తెల్లని నీటిబిందువు తళతళలాడింది.

జ్ఞా నజ్యోతి

నిన్నటికంటే నేడు నీ వివేకం పెంచుకోకపోతే నీ జీవితంలో మరొక రోజు వ్యర్థమైనదని తెలుసుకో..!

***

కష్టంగా భావించేదాన్ని సాధించడం 'నేర్పు'. అసాధ్యంగా భావించేదాన్ని సాధించడం 'ప్రతిభ'

***

విచక్షణతో మాట్లాడ్డం వాగ్ధాటికన్నా మిన్న అవుతుంది.

***

ప్రతిభలేని చదువు కన్నా చదువులేని ప్రతిభ మిన్న

***

ఏదైనా మంచి సాధించాలనుకున్నప్పుడు శ్రమించే భావం, విమర్శలను భరించే సహనం ఉండాలి

***

మనిషి జీవితంలో పరులవలన వచ్చే సమస్యలకంటే అవగాహనా రాహిత్యం వల్ల తెచ్చుకునే సమస్యలే ఎక్కువ